

WORKSHOP-AJÁNLATOK

A „Ne hagyjunk figyelmen kívül egy nyelvet sem“ című szimpózium keretében –

Források felkutatása – potenciálok kibontakoztatása

2018. március 02., 14.30 – 16.00 óra, Bécsi Munkáskamara (AK Wien)

WS1: BIG Szakértői tanácsadás a többnyelvűség területén – a csapat- és szakértői kíséret új formái

Ez a workshop rámutat arra, hogy mit kínál az új, 'szakértői tanácsadás a többnyelvűség területén' címet viselő szakma. A szakértői tanácsadás pedagógusokat, nyelvkísérőket, valamint asszisztenseket tanácsol meg a helyszínen arra vonatkozóan, hogy hogyan gyakorolható a többnyelvűség gyermekek és pedagógusok esetében. A szakértői tanácsadás ezen felül kapcsolattartási pontként szerepel szülők és családtagok számára azzal a céllal, hogy válaszokat kaphassanak kérdéseikre a családon belül gyakorolt nyelvpolitikával kapcsolatban. A szakértői tanácsadás nem csak tanácsokat ad, hanem a kollégák tapasztalatait is gyűjti, amelyek majd megosztásra kerülnek egy szakmai csapattal annak érdekében, hogy ezt követően tudományosan megalapozott reakciókra kerülhessen sor. Ezen tapasztalatcserének köszönhetően rendszeresen eszközök, szakértői előadások, szemináriumok és felügyeletök jönnek létre. Természetesen a szakértői tanácsadás arra is igényt tart, hogy folyamatosan továbbképezze magát és mindig naprakész állapotban legyen a többnyelvűség témakörében.

Miután a workshop résztvevői betekintést nyertek egy szakértői tanácsadás mindennapi gyakorlatába, egy úgynevezett „nyüzsgőcsoportban“ mind-mind egy szakértői tanácsadó és egy pedagógiai szakértő illetve szülő szerepébe bújnak, és így cselekvési megközelítéseket dolgoznak ki a reális, egyéni többnyelvűséggel kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan.

Ennek a workshopnak az a különlegessége, hogy részben német, részben magyar nyelven kerül megrendezésre, anélkül, hogy a másik nyelven tartott előadásrészeket lefordítanák. Ez azt a célt szolgálja, hogy felhívják a résztvevők figyelmét egy gyermek érzékelésére egy többnyelvű nyelvi környezetben. Fogadja el ezt a kihívást! Majd meg fogja látni, hogy nincs szükség folyamatos fordításra!

o A workshop vezetője: **Iréen Komenda** (többnyelvűségi szakértő, Bécsi Gyermebarátok)

Nyelvek: **magyar, német**

WS 2: Többnyelvűség mint forrás – a nyelvoktatás gyakorlatáról az I. szintű középfokú oktatásban

A globalizáció és a tömeges migráció időszakában az egyéni többnyelvűség jelenségével találkozunk a leggyakrabban. Az iskolában azonban a többnyelvűség gyakran az egynyelvűség kultúrájára talál. A kutatások eredményei azt mutatják (pl. Allgäuer-Hackl & Jessner 2013; Oomen-Welke & Dirim 2013; Schnitzer 2017), hogy a mindennapi életben előforduló többnyelvűség gyakran nem kerül hasznosításra a képzési folyamatok esetében. Ezért a tanárképzésnek fontos célja, hogy felhívja a figyelmet a többnyelvűség láthatóvá tételére, értékelésére, valamint hasznosítására.

A workshop keretében előbb az aktuális tanulmány legfontosabb eredményei kerülnek bemutatásra, mielőtt a résztvevők megismerik a SAMS projektet (Svájc többnyelvűségéről szóló nyelviállítási), amely a többnyelvűség fenntartható és gyakorlatorientált támogatását tűzte ki magának célul az oktatási rendszerben. A beszámoló középpontjában a projekt kialakulásának története, valamint különféle alkalmazási példák megismerése és kipróbálása áll.

o A workshop vezetője: **Dr. Katja Schnitzer** (Észak-Nyugat-Svájci Szakfőiskola FHNW)

Nyelvek: **német**

WS3: A Á Ä-től Z Ž Zs-ig – az alfabetizálás a többnyelvűség kontextusában

A többnyelvű diákok a német nyelven történő alfabetizálást a saját első nyelvük szűrőjén keresztül tapasztalják meg. Hogyan lehetséges ehhez egy alfabetizálási folyamatot igazítani? Ebben a workshopban egyrészt lehetőségeket mutatunk fel, hogy hogyan lehet a diákok nyelvi potenciálját egy nyelvre figyelemmel lévő olvasás- és írástanulási folyamatban figyelembe venni. Másrészt pedig arra is rámutat a workshop, hogy van lehetőség a diákok két nyelven történő párhuzamos alfabetizálására. Egy többnyelvű alfabetizálás különböző formái Bécsben már sok helyszínen kerülnek alkalmazásra.

o A workshop vezetői: **Dzenita Özcan, MA és Margret Sharifpour okleveles pedagógus** (mindketten a Bécsi Nyelvtámogatási Központ, Bécsi Városi Iskolatanács részéről)

Nyelvek: **német**

WS4: A több- és keresztnyelvűség az óvodában – Mi az, ami változott nálunk?

Ez a workshop áttekintést ad a résztvevő óvodák eddigi gyakorlati beszámolóiról, betekintést adva a projekt kezdetétől fogva gyűjtött gyakorlati vonatkozású tapasztalatokba, továbbá lehetőséget nyújt az eszmecserére is. Gyakorlati példák és történetek segítségével tapasztalatok és megfigyelések kerülnek bemutatásra. A workshopnak az a célja, hogy a résztvevők eszmecserét folytassanak és megosszák egymással saját tapasztalataikat is. Egy első betekintés az óvodák mindennapi életében lezajló változásaiba, valamint a pozitív élmények közös megtapasztalása előtérben állnak.

o A workshop vezetői: **Mag. Andrea Köhler** (pilóta-óvoda vezető, Bécsi Gyermekbarátok) és **Anna Stertischnik** (nyelvi kísérő, Bécsi Gyermekbarátok)

Nyelvek: **szlovák, német**

WS5: Élményalapú nyelvtanulás – művészeti és kultúrprojektek többnyelvű megalkotása

Ebben a workshopban konkrét ösztönzések, módszerek és példák kerülnek bemutatásra megvalósítható, kulturális akciók vonatkozásában. A többnyelvűség bevonása, valamint az iskola /óvoda művészettel való összekapcsolása egy projekt- és élményorientált oktatás keretében képezik ennek az egységnek a súlypontját.

o A workshop vezetője: **Ing. Emina Petzer** (Bécsi Nyelvtámogatási Központ, Bécsi Városi Iskolatanács)
Nyelvek: német

WS6: Iskola, többnyelvűség és esélyegyenlőség

A sikeres oktatási előmenetel, migráció és nyelvek közötti összefüggés az osztrák iskolai oktatási rendszerben azon megfontolások kiindulópontját képezik, hogy hogyan lehetne az oktatást nyelvi szinten megalkotni annak érdekében, hogy migrációs háttérrel rendelkező, többnyelvű gyermekek könnyebben vehessenek részt. Az ún. "Translanguaging" megközelítése alapján (Orfelia García szerint) egy olyan megközelítés kerül bemutatásra, mely a nyelvet (többnyelvű) nyelvhasználatnak tekinti a beszélő alany, azaz a gyermek szemszögéből. A többnyelvűséget minden fajta oktatás előfeltételének tekintik és a diákok nyelvei az oktatás természetes részévé válnak. Ez a megközelítés megváltoztatja a teljes oktatás lefolyását a többnyelvű diákok javára és egyidejűleg minden egyes diák hasznára válik.

o A workshop vezetője: **Dr. Verena Plutzer** (nyelvtudós)
Nyelvek: német

WS7: „Többnyelvűség az elemi pedagógia és a középfokú oktatás között – Aktuális tanulmányi eredmények“:

Ez a workshop bemutatja egy nemrég közzétett tanulmánynak az eredményeit az osztrák iskolákban fennálló többnyelvűségre vonatkozóan a 2012. évi BIST felmérések elemzése alapján. A tanulmány eredményei jó alapot képeznek a többnyelvűség, a nyelvi didaktika, valamint az iskolai szervezés között fennálló összefüggések megvitatására, valamint a nyelvi sokszínűség jövőorientált kezelésére vonatkozó cselekvési ajánlatok kidolgozására.

o A workshop vezetője: **Dr. Oliver Gruber** (Bécsi Munkáskamara)
Nyelvek: német

WS8: Nyelvi műhelyek, a békés együttéléshez való hozzájárulás

Hetente egyszer megtartott nyelvi műhelyek 12 nyelven.

A nyelvi műhelyek egy szociális és érzelmi projektet képeznek a tisztelet és a nyitottság támogatásához egy sokrétű társadalomban. A nyelvek ajtókat és szíveket nyitnak meg. Egy nyelvkulturális közösség anyanyelvi beszélőjéhez való érzelmi kötöttség révén első pozitív tapasztalatokat lehet gyűjteni különféle nyelvekkel és ebből kifolyólag kultúrákkal is. Ennek a projektnek az a célja, hogy hozzájáruljunk a békés együttéléshez egy sokrétű társadalmon belül.

o A workshop vezetői: **Doris Berki-Uhler okleveles pedagógus, Mag. Krisztina Kellerer-Egerszegi, Mag. Tatiana Müller, Mag. Szilvia Mentsikné-Hoffer, Martina Jörg-Kerschbaum okleveles pedagógus** (mind a goldschlagstraße-i elemi iskola részéről)

Nyelvek: **szlovák, magyar, német**

WS9: Kapcsolódási pontokon végzett sikeres munka a schönbrunn-i oktatási lakónegyedben

Az egyes oktatási intézményekre, valamint az ezek közötti átmenetekre való tekintetből kiindulóan, az előadók betekintést adnak egy iskolafajtákat átívelő hálózatképzési folyamatba. Megosztják tapasztalataikat azon első lépésekkel kapcsolatban, amelyek egy átfogó oktatási koncepció kifejlesztéséhez szükségesek. Ennek a workshopnak az a célja, hogy a résztvevők ösztönzéseket, ötleteket és stratégiákat kaphassanak saját helyspecifikus iskolai fejlődésükre vonatkozóan. A nyelvi oktatásra, valamint az élménypedagógiára fókuszálva, közösen megvilágítjuk és megvitatjuk azt a kérdést, hogy „Hogyan lehetünk sikeresek abban, hogy a szülők és diákok megélhessék a folytonosságot a különböző oktatási intézmények között?”.

o A workshop vezetői: **Marion Serdaroglu-Ramsmeier okleveles pedagógus** (a kauergasse-i bécsi médianevelés súlypontú középiskola igazgatónője) és **Edith Schwarz** (a reichsapfelgasse-i elemi iskola igazgatónője)

Nyelvek: **német**